

การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

POTENTIALITY DEVELOPMENT OF THE TEACHER ASSISTANTS BASED ON EARNING
MANAGEMENT OF THE EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT CENTER UNDER
WA YAI MUNICIPAL DISTRICT AR-KAT AMNUAI, SAKON NAKHON

วิไลลักษณ์ เพริศแก้ว*

รองศาสตราจารย์.ดร.สายันต์ บุญใบ**

ดร.เฉลิมชัย แก้วมณีชัย***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและความการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร 2) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ และ 3) ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 13 คน ประกอบด้วย ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 9 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 4 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติ ขั้นการสังเกตการณ์และขั้นการสะท้อนกลับ โดยดำเนินการ 2 วนรอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบแบบสังเกต และแบบนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the states and problems of child carers' development in learning experience management for early childhood at Development Center for Early Childhood under Wa-Yai Municipal District Ar-Kat-Amnuai , Sakon Nakhon Province, 2) to find a guideline in developing child carers in learning experience management at Development Center for Early Childhood under Wa-Yai Municipal District Ar-Kat-Amnuai , and 3) to follow up and evaluate the development of child carers in learning experience management for early childhood under Wa-Yai Municipal District Ar-Kat-Amnuai , Sakon Nakhon Province. The target group consisted of nine child carers. Participatory action research was used for the study consisting of 4 stages: planning, action, observation and reflection The study was conducted in two cycles. The instruments used were interview forms, tests, observation forms, evaluation forms for learning experience

คำสำคัญ : การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

* ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** โรงเรียนเรณูนครวิทยานุกูล อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

management plan for early childhood and supervision forms for learning experience management. The statistics used for data applied for analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The findings were as follows :

1. All the child carvers lacked knowledge and understanding in the process of learning experience management and they could not manage learning experience for early childhood effectively.
 - 1.1 For the learning experience that most children who lack the preparation of plans and learning experiences. How many do not. Measurement and evaluation are not consistent with the purpose of the event.
 - 1.2 In a learning experience that I plan to experience the content is not the behavior, learning and cognitive skills, range and Karma, the children all have the need to be developed to increase. know and understand about writing your plan of care and supervision to another.
2. The suitable guideline for developing child carvers in learning experience management consisted of a participatory action workshop training, use of learning experience planning and internal supervision.
3. The follow-up and evaluation of the child carvers' development in learning experience management showed the following results :
 - 3.1 The behavior of the child carvers' participation in the participatory action workshop training was, on the whole, at a very high level of suitability.
 - 3.2 The child carvers' were able to write their learning experience plans for early childhood. The suitability of the plans was at a high level.
 - 3.3 Through internal supervision the child carvers' were able to manage learning experience that improved the early childhood's learning behavior to a high level of suitability.

Keywords: Earning Management.

ภูมิหลัง

เด็กอายุ 3-5 ปี เป็นวัยที่ร่างกายและสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กในวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้สำรวจ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหา เลือกลง ตัดสินใจใช้ภาษาสื่อความหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ผู้ที่รับผิดชอบจึงมีหน้าที่ ในการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมให้เด็กสังเกต สำรวจ สร้างสรรค์ และยิ่งเด็กมีความกระตือรือร้นยิ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ผู้ที่รับผิดชอบจึงต้อง ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่เด็กวัยนี้เป็นพิเศษ เพราะจะเป็นพื้นฐานที่ช่วยเตรียมพร้อม ให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนและในชีวิตของเด็กต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548, หน้า ความนำ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย เป็นการจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัย มีหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมประจำวันด้วยการกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมที่ใช้ความคิดทั้งกลุ่มเล็กกลุ่มใหญ่ใช้ เวลาไม่เกิน 20 นาที กิจกรรมเด็กมีอิสระเล่นเสรีด้วยการเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ใช้เวลาประมาณ 20-40 นาที ซึ่งในแต่ละกิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและกิจกรรมนอกห้องกิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อเล็ก

กล่ามเนื้อใหญ่ กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กหรือผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มและจัดกิจกรรมที่ใช้กำลังสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลัง กิจกรรมประจำวัน ประกอบด้วย 6 กิจกรรมหลัก คือ 1) กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายเป็นสำคัญ ครูควรจัดให้มีทั้งกิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐานและกิจกรรมสัมพันธ์กับเนื้อหา เปิดโอกาสให้เด็กได้คิดประมวลองค์ความรู้ต่างๆ ที่ผ่านมาของเด็กถ่ายทอดความคิดของเด็กออกมาเป็นท่าทาง ท่วงท่า ที่แสดงผ่านการเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์ 2) กิจกรรมเสรีจะเป็นกิจกรรมเล่นตามมุมต่างๆ ภายในห้องเรียน จะต่อกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อให้เด็กที่ทำเสร็จก่อน ทำกิจกรรมในมุมห้องด้วยตนเองอย่างอิสระ ครูควรจัดมุมตามหน่วยการเรียนรู้เพื่อเด็กจะได้ทบทวนเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้ได้อีกทางหนึ่ง 3) กิจกรรมสร้างสรรค์ ช่วยให้เด็กได้แสดงอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยผ่านผลงานเด็กที่ได้ปฏิบัติคิดริเริ่มด้วยตนเอง 4) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมกลุ่มเปิดโอกาสให้เด็กมีโอกาสฟัง พูด ฟีกทักษะการคิดและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการให้เด็กได้รับความรู้เนื้อหาของเรื่องที่สอน โดยผ่านการบูรณาการรายวิชาลงไป ในกิจกรรมที่เสริมสร้างพัฒนาการทางความคิด สติปัญญา ที่สัมพันธ์กับชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ถูกจัดขึ้น ดังนั้นครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนาทักษะ เช่น การเล่านิทาน ร้องเพลงสิ่งประดิษฐ์และอื่นๆ ให้พร้อมเพราะกิจกรรมเสริมประสบการณ์เด็กจะได้รับเนื้อหาเป็นส่วนใหญ่ 5) กิจกรรมกลางแจ้ง เด็กจะได้พัฒนาทางด้านร่างกายที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการด้านอื่นไปพร้อมกัน และ 6) กิจกรรมเกมการศึกษา มุ่งเน้นให้เด็กทบทวนเนื้อหาที่ได้รับจากกิจกรรมต่างๆ ทั้งวัน ซึ่งครูต้องสาธิตการเล่นให้ดูก่อนแล้วให้เด็กลงมือเล่น (วิตินันท์ สุนา. 2550, หน้า 3 – 7) นอกจากนี้การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยนับว่าเป็นภารกิจที่ผู้ดูแลเด็กต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเด็กปฐมวัยที่ยังช่วยเหลือตนเองไม่ได้หรือได้น้อย ครูผู้ดูแลเด็กต้องสามารถจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวัย และความต้องการของเด็ก อันจะส่งผลให้เด็กได้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และจะเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กในอนาคตต่อไป (พิภพ ธรรมประชา. 2550, หน้า บทคัดย่อ)

เทศบาลตำบลวาใหญ่เป็นสำนักงานเทศบาลตำบลขนาดกลางซึ่งมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ด้วยการเตรียมความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สังคมสติปัญญาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัยและพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 9 ศูนย์ มีหัวหน้าศูนย์ 9 คน ครูผู้ดูแลเด็ก 11 คน ผู้ดูแลเด็ก 7 คน เป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนระดับปฐมวัย ผลการดำเนินงานด้านการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่ผ่านมา (เทศบาลตำบลวาใหญ่. 2556, หน้า 3) พบว่าครูผู้ดูแลเด็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 9 ศูนย์ แต่ละคนมีความเข้าใจเรื่องการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ต่างกันจึงทำให้การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาการของเด็กส่งผลให้เด็กไม่สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกับครูผู้ดูแลเด็กทำให้เด็กมีความสนใจในการร่วมกิจกรรมน้อย เพราะไม่ได้จัดในรูปของกิจกรรมประจำวันที่บูรณาการผ่านการเล่น และผ่านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อม ที่เน้นให้เด็กเกิดทักษะการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้พัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน ไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร อีกทั้งครูผู้ดูแลเด็กไม่ได้รับการนิเทศ การฝึกอบรมที่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จึงให้ไม่มีเทคนิคแนวทางหรือวิธีคิดที่ดีพอสำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (เทศบาลตำบลวาใหญ่. 2556, หน้า 3 – 4)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ดูแลเด็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัวแดง เทศบาลตำบลวาใหญ่ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็กโดยตรง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความต้องการจะพัฒนาการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร เพื่อให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

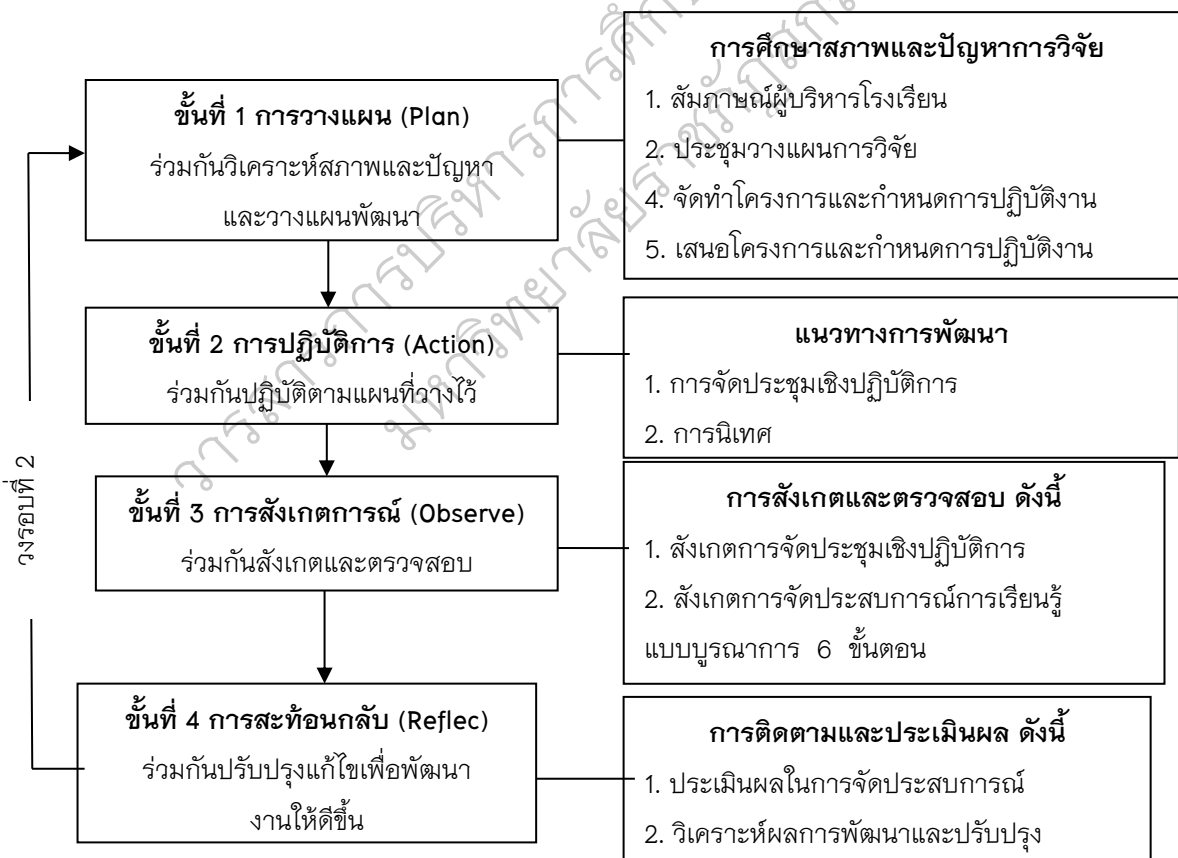
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครซึ่งสามารถนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 27 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัวแดง สังกัดเทศบาลตำบล วาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

1.1.2 ผู้ร่วมวิจัยซึ่งเป็นหัวหน้าศูนย์ จำนวน 9 คน และครูผู้ดูแลเด็กจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 17 คน จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 9 ศูนย์

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

1.2.1 วิทยากร จำนวน 1 คน

1.2.2 ปลัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ จำนวน 1 คน

2. ขอบเขตการวิจัย

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยแบบบูรณาการ 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การกำหนดเนื้อเรื่องที่จะสอน 2) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) การกำหนดเนื้อหาย่อย 4) การวางแผนการสอน 5) การปฏิบัติการสอน และ 6) การประเมินผลการสอน ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มาเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน (กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551, หน้า 27) เพื่อพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัยและความสามารถของเด็กโดยการบูรณาการ 6 กิจกรรมหลัก ประกอบด้วย 1) กิจกรรมเสรี / การเล่นตามมุม 2) กิจกรรมสร้างสรรค์ 3) กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ 4) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม 5) กิจกรรมกลางแจ้ง และ 6) กิจกรรมเกมการศึกษา

2.2 แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) นิเทศภายใน

3. วิธีดำเนินการ

การพัฒนาศักยภาพของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วย กระบวนการ PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis และ Mc Taggart. (1988, หน้า 1 – 15 ; อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2551, หน้า 302 – 303) มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation) ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

4. ระยะเวลาในการวิจัย วงรอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 วงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามลักษณะการใช้งานแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่

1.1.1 ชุดเครื่องมือประชุมเชิงปฏิบัติการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเอกสารให้ความรู้และแบบฝึกปฏิบัติในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล ได้แก่

1.2.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนา

1.2.2 แบบทดสอบใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้งในช่วงก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2.3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมายหลังจากเข้าร่วมโครงการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่

1.2.4 แบบบันทึกการสังเกตมีวัตถุประสงค์ใช้บันทึกพฤติกรรมการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ข้อคิดเห็นจากการสังเกตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงแผนในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้

1.2.5 แบบบันทึกการประชุมมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบันทึกระหว่างประชุมของกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อสะท้อนผลการดำเนินการเพื่อพัฒนากระบวนการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ ตามแนวทางการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ การทดสอบ เพื่อใช้ในการทดสอบ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัย ก่อนการประชุมและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2. การสังเกต ผู้วิจัยและกลุ่มผู้สังเกตร่วมกันสังเกตระหว่างการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ ตามแนวทาง และกิจกรรมของการพัฒนา ได้แก่

2.1 สังเกต ผู้ร่วมวิจัยในระหว่างที่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย

2.2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้สังเกตร่วมกัน สัมภาษณ์ ระหว่างการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย

3. การวัดศักยภาพการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย ตามแนวทาง และกิจกรรมการพัฒนา ได้แก่

- 3.1 สัมภาษณ์ ครูผู้ดูแลเด็กที่เข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 3.2 พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเสร็จสิ้นลง
- 3.3 สัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็กที่เข้าร่วมรับการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติกิจกรรม
- 3.4 สัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็กที่เข้าร่วมรับการพัฒนาตนเอง
4. แบบทดสอบ ใช้วัดความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเขียนการจัดประสบการณ์ สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

5 บันทึกการประชุม

- 5.1 ผู้วิจัยบันทึกการประชุมระหว่างการประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อกำหนดแผนและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัย
- 5.2 ผู้วิจัยบันทึกการประชุมระหว่างการประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อสรุปผลและสะท้อนผลการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด เทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามความมุ่งหมาย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาในการพัฒนาพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด เทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า

1.1 สภาพ พบว่า มาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรฐานขั้นพื้นฐาน) ในด้านบุคลากร มาตรฐานที่ 2 ได้แก่ ผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน โดยผู้ดูแลเด็กขาดการดำเนินการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ขาดการบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ และขาดการประเมินพัฒนาการเด็กในแต่ละกิจกรรมที่เป็นปัจจุบัน

1.2 ปัญหา พบว่า ปัญหาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในปัจจุบันส่วนใหญ่ผู้ดูแลเด็กยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จิตวิทยาและพัฒนาการเด็กไม่มีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่เหมาะสมกับวัยไม่มีทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์หรือการบันทึกหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การประเมินพัฒนาการเด็กในแต่ละกิจกรรมไม่เป็นไปตามสภาพจริง ซึ่งส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยไม่มีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไทร อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ในวงรอบที่ 1 ดำเนินการ 2 แนวทาง 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ ก่อนดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ทำแบบทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 1 ฉบับ ข้อคำถาม 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือกใช้ทดสอบก่อนการอบรม (Pre – test) และหลังการอบรม (Post – test) แบบสอบถามใช้สอบถามสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับปฐมวัย และ 2) การนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนา ในการดำเนินงานจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับปฐมวัย การประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเขียนแผนการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู และพฤติกรรมของนักเรียน ตลอดจน การสอบถาม แนะนำติดตามผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการติดตามและประเมินผล การพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด เทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้ดูแลเด็กทั้ง 9 คน สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับปฐมวัยโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เห็นควรให้ผู้ดูแล เด็กส่งเสริมด้านการเตรียมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การใช้สื่อ การประเมินผล และการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ดูแลเด็ก ควรแสดงออกทางสีหน้าสอดคล้องกับ

ข้อเสนอแนะ

ผลการพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไทร อำเภอคอนสาร จังหวัดมุกดาหาร เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา บุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถ เป็นการเตรียมความ พร้อมด้านการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

1.2 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรมีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนา บุคลากรได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบหรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น การศึกษาดูงาน การสัมมนาการวิจัยในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยถึงสภาพความพึงพอใจของชุมชนในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็น ข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กรองทอง จิตรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงาน. (2550). *มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2547). *มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2549). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวภา เดชะคุปต์และคณะ. (2550). *ชุดวิชา ECED 801 การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วิชากร. กรม. (2548). *คู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วีระนุช พลแรงฤทธิ์. (2553). *การพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าหมี อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2550). *การวัดและประเมินผลแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.